

Sarkadi János 70 éves

1990. augusztus 19-én töltötte be 70. életévét SARKADI JÁNOS, a mezőgazdasági tudományok doktora, címzetes egyetemi tanár, a magyar agrokémiai tudomány világszerte ismert és elismert képviselője.

A 'Sigmond-iskola' korán elhunyt kiváló képviselője, Mados László előadásain szerzett talajtani alapismereteket. Ez irányú érdeklődése lehetővé tette számára, hogy már negyedéves egyetemi hallgató korában részt vegyen a Kreybig-féle talajtérképezés munkálataiban. A vegyész-mérnöki diploma megszerzése után tudományos pályáját 1942-ben kezdte meg az akkori Magyar Királyi Földtani Intézet Talajtani Osztályán.

SARKADI JÁNOS jelentős szerepet játszott az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete jogelődjének, az Agrokémiai Intézetnek, 1949-ben történő megalapításában, ahol 1989-ig osztályvezetőként, azóta nyugdíjas tanácsadóként dolgozik. Folyóiratunk megindulása óta tagja Szerkesztő Bizottságunknak.

Munkásságát analitikai, módszertani kutatásokkal kezdte. Endrédi Endre irányításával a P-meghatározás korszerű analitikáját fejlesztette tovább. A szabatos kutatási módszerek alkalmazását és továbbfejlesztését egész tudományos pályája során fontosnak tartotta és kutatási eredményeinek egy részét éppen a módszertani fejlesztések jelentették. Így, például, munkatársaival együtt bevezetésre javasolta a talaj szervesanyag-tartalmának, könnyen oldható PK-tartalmának meghatározási módszereit, amelyeket számos hazai agrokémiai laboratóriumban ma is alkalmaznak.

A kémiai analitikai kutatásokon kívül hamar felébredt érdeklődése a trágyázás és a növénytáplálás problémái iránt. Kreybig Lajos irányításával először a különböző istállótrágya kezelési módszerek kritikai vizsgálatában ért el eredményeket. 1957-ben védte meg az "Adatok a talaj szerves anyaga és

termőképessége közötti összefüggés megvilágításához" című kandidátusi értekezését, amelyben összefoglalta a humuszkutatásokban szerzett tapasztalatait. Később - az agrokémiai világirodalmat és a magyar mezőgazdaság problémáit jobban megismerve - egyre inkább a műtrágyázás kérdései felé fordult és irányítójává vált az Intézetben folyó műtrágyázási kísérleti és kutató tevékenységnek.

Hazai viszonyok között úttörő munkát végzett a korszerű trágyázási szabadföldi és tenyészedény-kísérletezés módszertanának kialakításában. Nevezetesen a parcella-elrendezés, a biometriai értékelés, valamint a talaj- és növénymintavételi eljárások kidolgozásában. A munkatársaival végzett kísérletek és kutatások eredményei hozzájárultak ahhoz, hogy a műtrágya-felhasználás az 1950-es évek második felével, az 1960-as évekkel dinamikusan emelkedett. 1972-ben "A műtrágyaigény becslési módszerek alapelvei" című értekezésével a tudományok doktora fokozatot szerezte meg. Disszertációja hasonló címmel 1975-ben könyv alakban is megjelent.

Az 1980-as években munkatársaival együtt arra hívta fel a figyelmet, az újabb kutatási adatokra támaszkodva, hogy a tápelemekkel már jól ellátott talajokon lényegesen csökkenthető, esetenként átmenetileg szüneteltethető a műtrágyázás. Rámutatott arra is, hogy a túltrágyázás nemcsak termés-csökkenéshez, hanem a környezet károsításához is vezethet. SARKADI JÁNOS nagymértékben hozzájárult a hazai trágyázási szaktanácsadási rendszer kidolgozásához és bevezetéséhez.

Kutatói tevékenységét kiegészíti tudományszervezési munkája. Tagja az MTA Talajtani, Agrokémiai és Üzemi Vízgazdálkodási Bizottságának, a FAO Nyomelenkutatási Hálózat Analitikai Munkacsoportjának. Vezetőségi tagja a MAE Talajtani Társaságának. Mintegy 120 tudományos és népszerűsítő cikk, valamint több könyv, ill. könyvrészlet szerzője. Több évtizedes oktatói munkáját nagyra értékeli a szakmai közönség. Hazai és nemzetközi tudományos konferenciákon, rendezvényeken számos nagyszerű előadást tartott az elmúlt 30-40 év folyamán.

SARKADI JÁNOS egy egész kutatói nemzedéket indított el a pályán. Közel negyedszázada, mint közvetlen munkatársa, két kutatói minőségét figyelhettem meg közelről. Az egyik az állandó kételkedés, a másik az a képessége, hogy véleményét az újabb adatok vagy munkatársai eredményei alapján állandóan revidiálja. A kételkedés eredménye, hogy a SARKADI által fémjelzett kutatások hitelesek és megbízhatóak. Tudományos meggyőződéséhez mindig ragaszkodott, sohasem félt emellett kitartani. Kollegái és munkatársai ezért tisztelik és becsülik.

70. születésnapján köszöntik a régi és jelenlegi munkatársai, a több évtizedes munkásságának eredményeit alkalmazók és kívánnak neki további eredményes tevékenységet.

KÁDÁR IMRE